

סיכום ישיבת וועדה פדגוגית 15.5.19

משתתפים – רם, נטלי, דרור, איתן, אוהד, ניסים, יוסי, דניאל, מומו
איתן – סקירה קצרה של נושאים מרכזיים שעלו השנה בישיבות הוועדה:

1. שיטת המנות

רם – אמורים לקיים ישיבות ולגבש החלטות רק בחודש הקרוב. בגדול רכזי השכבות נהנים מהשיטה ועופר ואני לא מרוצים מהבירוקרטיה שהשיטה יוצרת.

איתן – מבקש שלפני קבלת החלטה לגבי שנה"ל הבאה לדון בעניין עם הוועדה בפגישה האחרונה של שנה"ל כדי שהוועדה תוכל להביע דעתה בטרם גיבוש החלטות.

מוצע לקיים את הפגישה האחרונה לשנה"ל בהשתתפות עופר ומירי (בנוסף על רם)

רם – מסכים לבקשות איתן.

2. מצטיינים

איתן – מדגיש את הצורך למצב את ביה"ס וגם לתת מענה לתלמידים טובים

רם – הוחלט ליישם החל משנה"ל הבאה את תכניות ההצטיינות עליהם דיברנו השנה: במדעים, במקצועות הומאניים ובאמנות.

3. שיטת המנות

מומו - מזכירים את עמדת הוועדה בעניין הדגש שיש לתת בנושא הקפדה על משמעת ובמיוחד להקפיד על הנושא בשלב של מעבר לכיתה י', על מנת שלא יגיעו לחט"ע תלמידים שהיו איתם בעיות משמעת בחט"ב.

4. חיסורי מורים

איתן – גם לאחר כמה נסיונות מחודש דצמבר, לא הצלחנו לקבל נתונים ברורים ברמת הכיתה הבודדת, בשל מגבלות המערכת הקיימת שאיננה מספקת את המידע לו זקוקים התלמידים וההורים.

המלצת הוועדה היא לפעול להשגת המטרות הבאות-

- 1) יצירת/התאמת מערכת מעקב שתיתן מידע ברמה הכיתתית – כמה שיעורים בוטלו בכל יום / שבוע / חודש/ רבעון לכיתה X –
- 2) לקבוע רף שבועי/חודשי/רבעוני שמעבר לו לא יבוטלו יותר שיעורים לאותה כיתה
- 3) צריך לשפר את התקשורת עם התלמידים וההורים כשמודיעים על ביטולי שיעורים, כדי לצמצם את ההודעת בווטסאפ ערב קודם למינימום ולמנוע מצבים שהכיתה מגלה על ביטולים רק אחרי תחילת השיעור – המסר להורים ולתלמידים הוא של חוסר רצינות וחוסר תכנון
- 4) צריך לתת דגש על תכנון מילוי מקום ותוכן להיעדרויות ידועות מראש ולהיערך כדי לתת מענה להיעדרויות צפויות: כמו טיולים, ישיבות צוות, חופשות לידה, שירות מילואים וכיו"ב.
- 5) צריך להימנע ככל האפשר מביטולי שיעורים בתחילת ובסוף יום הלימודים. ביטולים אלה מעבירים מסר שלילי מאוד.
- 6) יש לתת את הדגש על ביטולים בחטיבת הביניים ובייחוד בכיתה ז' על מנת לשמור על מתח לימודים והתאקלמות בביה"ס
- 7) הוועדה ממליצה להנהלה לחדד את המסר לגבי המשמעות של ביטולי שיעורים, לכלל הצוות החינוכי

דין פתוח בנושאים שכבר נידונו בעבר -

מומו – לא מובן מדוע בכיתה י"ב מפסיקים ללמוד אחרי פסח. גם אם מפסיקים ללמוד מקצועות שכבר הייתה בהם בחינת בגרות, צריך להמשיך ללמוד בצורה מסודרת את יתר המקצועות.

דניאל – בשל יציאה לחופשת לידה חסרה בשכבת ח' חסרה מורה להיסטוריה כשלושה חודשים.

רם – קשה למצוא מורה באמצע שנה"ל. צריך לדווח על הריון רק בחודש החמישי.

מומו - מורי אזרחות סיימו ללמד לבגרות, יכולים להחליף את המורה להיסטוריה בשכבה ח'. יכולים גם לתגבר את שעורי היסטוריה לבגרות בחט"ע.

רם – בשכבה ט' עופר החליף את המורה. לשכבות ז' ו-ח' בשעות של היסטוריה מלמדים מקצועות אחרים. אין להם שעה חופשית.

לשלב את אמנון קרת שהתפנה מההכנה לבגרות ב2 כיתות בחט"ב ותישאר כיתה אחת שאין לה מענה מבחינת שעורי היסטוריה.

אין היצע רב של מורים במיוחד באמצע השנה – כולם עובדים. זו בעיה מערכתית בכל הארץ. קשה להכניס סטודנטים וכיו"ב מכיוון שצריך מקצועיות כדי לעמוד מול כיתה.

לכן, בשעות אמצע במערכת משתדלים להכניס לכיתות מורים אחרים שמלמדים את המקצוע שלהם (ולא את המקצוע של המורה החסר). בשעות קצה, בתחילת ובסוף היום – מבטלים.

כיום כל ההנהלה מבינים שיש בעיה בנושא חיסורי מורים ושצריכים לטפל בעניין. רוב החיסורים נובעים מפעילויות של ביה"ס: טיולים, פעילויות מחוץ לביה"ס, ישיבות וכדומה. באופן יחסי, היעדרויות מסיבות אישיות הן מועטות.

הורים – מברכים שההנהלה מקבלת שמדובר בבעיה שיש לפתור אותה ונערכת לעניין. מעבר לבקשות ולהצעות של הוועדה שנאמרו קודם, מבקשים מההנהלה להדגיש בפני הצוות את חשיבות קיום שעורים וגם לדרוש מהמורים לעזור לביה"ס וליידע הכי הרבה זמן מראש כאשר אין מנוס מהיעדרות - כדי לצמצם ככל האפשר את הבלת"מים וכדי שביה"ס יוכל להיערך מראש.

נושאים חדשים שעלו לדין:

1. קליטת וגיוס מורים חדשים לביה"ס

דרור – כיצד ביה"ס מוצא מורים טובים, כאלה שרוצים לשמור על מורשת ביה"ס וערכיו. האם ביה"ס פאסיבי או אקטיבי בנסיונות לגיוס מורים חדשים? האם לא הופר האיזון הסביר בין מספר המורים החילוניים והדתיים בצוות החינוכי?

דין

רם –

קליטת מורה בביה"ס היא קליטה במשרד החינוך על כל המשתמע מכך – הסמכה ואישורי משטרה, לא כנניס סטודנטים למילוי מקום ממושך (חופשת לידה)

ישנה חובת דיווח כשמורה יוצא לחופשה אישית ארוכה או למילואים

במקרים של היעדרות ממושכת של חופשת לידה או מחלה בית הספר נערך לתת מענה לכיתות שלמות גם תוך העברת שעות לשנים הבאות

הורים –

מי שנקלט במערכת צריך להיות מחוייב עם אחריות למערכת ולהתכונן להחלפה מבעוד מועד ממליצים לעשות עבודה פנימית עם סגל ההוראה על מנת להיערך מראש להיעדרויות ממושכות אך צפויות

ממליצים לבחון גיוס מורה נוסף לשנה גם אם ההיעדרות צפויה להיות פחות משנה, על מנת לא להגיע לאמצע השנה ללא פתרונות. האם יש לפתרון זה היתכנות מבחינת קבלת תקציב שעות הוראה מתאים? לקלוט את המורים הנכונים יקטין גם חיסורים והיעדרויות

יש גם הורים שעוזבים את ביה"ס בגלל מורים

רם – צריך לדעת שאין הרבה מורים שעטים על מקצוע ההוראה

ביה"ס מפרסם מודעות בלוחות רלוונטיים, עובד ישירות מול האוניברסיטה העברית (בעיקר תכנית "רביבים" – תכנית של תואר שני במסגרתה הסטודנטים מתחייבים ללמד בתיכונים ממלכתיים - תנ"ך, מחשבת ישראל והיסטוריה – בצורה מדעית ולא דתית), מול "כרם" מכון מוביל להכשרת אקדמאים להוראה, מול דר' אדר כהן מביה"ס לחינוך באונ' העברית ועם תכנית מורים חוקרים – דוקטורנטים שמאשרים על ידי משרד החינוך למרות שאין להם תעודת הוראה. כמו כן מפרסם "קול קורא" באתר שתיל.

רק לאחרונה קיים ועדת הערכה יחד עם אסנת הלוי ושרון דואק – בחנו 9 מורים שהגישו מועמדות. כל מורה התבקש/ה להעביר רבע שעה שיעור לדוגמא, מתוכם יבחרו 3 מורים שיעבירו 3 שיעורי ניסיון וכך יבחרו את המורה המתאים/מה.

כשמורה שגייסנו נמצא לא מתאים אנחנו מתקנים מהר.

2. ערכיות ביה"ס

בהמשך לנושא הקודם, ישנה תחושה בקרב הורים רבים שביה"ס והצוות עוברים שינוי מבחינה ערכית, וחשוב לדון בערכי ביה"ס כבי"ס ממלכתי - החורט על דגלו פלורליזם אך בשום אופן לא נייטרליות ערכית.

דיון

רם –

חושב שמקבלים לביה"ס מורים טובים, כעקרון משתדלים לקבל רק מורים שמוכנים להיות מחנכים. עומדים על כך שכל ההוראה תבוא מגישה מחקרית, גם ביהדות ותנ"ך

חדר המורים אכן משתנה בדיוק כשם שהחברה הישראלית משתנה, וגם הגיל והערכים משתנים בהתאם. אנחנו לא בועה ומשקפים את השינויים שקורים בחברה.

הורים – חשוב שהורים שבאים ורושמים לביה"ס ירגישו שביה"ס אכן מגלם את ערכיהם הממלכתיים והפלורליסטיים

הוסכם-

הנושא יועלה להמשך הדיון מול ההנהלה (השלמה לאחר הישיבה – הנושא נידון בפגישת ראשי וועדות של הוועד עם דני, בנוכחות רם, עם הסכמה להמשך הדיון)

3. הערכה ומשוב למורים - שיפור האקלים והוראה מיטבית –

רם - הייתה כוונה להתחיל לערוך משוב למורים דרך שאלון אך הנושא לא קודם מעבר לניסיון עצמי של רם בכיתתו. מציין שעד כה לא קידם את הנושא ברמה הבית ספרית כהמלצת הוועדה.

דיון-

רם – הציג דוגמא לשאלון שהפיץ בכיתתו. אומר שהתהליך בכיתתו היה חיובי ומוצלח.

המחשבה היא שכל מורה יחלק שאלון כזה או דומה בכיתה מרגיש "חזק" בה ובכיתה שבה מרגיש "חלש". לאחרת קבלת המשוב מהתלמידים יגיע לשיחה עם רכז המקצוע כדי לדון בתשובות ולהפיק לקחים. בנוסף, תהיה צפיה של הרכזים בשעורים של מורים ובנוסף תתקיים צפיית עמיתים.

הורים –

לחשוב על שינוי בסדר השאלות בשאלון.

עולה שאלה האם המשובים יהיו אמיתיים. יש חשש שתלמידים לא יכתבו את מה שהם באמת חושבים - לטוב ולרע. מצד אחד יהיו תלמידים שיחששו לכתוב דברים לא טובים שמא ייפגעו (גם אם שאלונים אנונימיים בדרך כלל יהיה קל למורה לזהות). מצד שני, יש תלמידים שיכתבו בכוונה דברים לא טובים (כמו שכנראה קרה במיצ"ב האחרון).

כמו כן, משובים כאלה מציבים את המורים במקום מאוד לא נוח –צריכים להגיע לשיחה עם רכז ולהצדיק תוצאות משובים וכיו"ב. אם מחליטים לעשות משוב אז שלא תהיה חובת דיווח לרכזים. שכל מורה יפיק לעצמו את הלקחים והתייעצות עם הרכזים תהיה אפשרות ולא חובה.

לשקול לעשות ניסוי מצומצם עם מורים מובילים – רכזי המקצוע. לעשות משוב אחד באמצע השנה ומשוב נוסף בסוף השנה – כדי לאפשר יישום והפקת לקחים מהמשוב הראשון.

לשלב עם מתודות אחרות – כמו קבוצות מיקוד של מספר תלמידים, צפיית עמיתים וסדנאות מקצועיות שיכולות לשפר את איכות ההוראה ואת האקלים הבית ספרי

עשוי להכניס מורים למבחן של השתלטות על כיתה. משוב שכזה נותן לתלמידים כוח נוסף מול המורים כאשר יש הרבה כוח לתלמידים ויש מורים עם קושי להשליט משמעת.

צריך להיות מוגבל לחטיבה עליונה

דורש עבודת הכנה עם המורים - איך להעביר, איך לקרוא את המשוב ולהשתפר

חשוב שיועבר בכיתה שיש בה כבר שיח עם המורה על איכות וצורת ההוראה

סיכום –

הוועדה תדון בנושא שוב בשיתוף רכזי החטיבות בפגישת סיכום שנה"ל (יוני)

4. שינוי שיטת הערכה בכיתות ז'

רם – יוזם דגש חדש בכיתות ז עד המחצית – מתן הערכות על מיומנויות למידה ללא מתן ציונים. רוצה שיעבדו על מיומנויות ובניית ביטחון עצמי ולא יתמקדו בלמידה למבחנים. התלמידים יקבלו הערכה על יכולותיהם בחומר הנלמד. חושב שיזמה זו הולמת את הצורך להתאים את ביה"ס לאוכלוסיית התלמידים המשתנה ולשאיפה ליצור "שיעור מיטבי". מדגיש שזו יזמה שלו שמעלה בפני ההנהלה ואיננו יודע אם תתקבל. מציג מראש בפני הוועדה כדי לאפשר להורים לתת התייחסות.

דעות הורים –

מה מיוחד בכיתות ז' ? חשוב שיעבדו על מיומנויות בכל השנים.
הדגש והמטרה צריכים להיות של העלאת הרמה האקדמית ולמשוך להצטיינות.
צריך ללמד כיצד ללמוד ולהתכונן למבחנים.
האם לא צריך להודיע על שינוי כזה לפני הרישום לכיתות ז' ? שינוי כזה עלול להרתיע חלק מן ההורים
מלרשום את ילדיהם לביה"ס.

5. מעבר מרבעונים לשלישים

התחיל דיון בהנהלה, בעקבות פנייה של צוות חטיבת הביניים לגבי מעבר מארבעה רבעי שנה לשלושה שלישים. המשמעות - ללא תעודת מחצית ועם יום הורים אחד פחות

דיון-

רם- הנושא חדש וחשוב היה לנו לערב את הוועדה עוד לפני שהוא מגיע לדיון והחלטה
ישנם גם קולות שונים בקרב הצוות הניהולי (עמדתו של עופר טס הוצגה לוועדה)
בשיטה הקיימת יש הרגשה של ריצה אחר הזנב ומתן מטלות לתלמידים לפעמים רק כדי שיהיה משוב
ליום הורים או לתעודה

בייחוד ברבעון הראשון שבו יש חגים ויש קושי לתת הערכה לתלמידים
פחות יום הורים יאפשר פחות וועדות פדגוגיות וזמן של מורים שהולך לאיבוד

הורים –

אפשר להוריד מטלות ללא מעבר לשלישים וניתן להשתמש בדרכי הערכה חלופיות במקום מבחנים
ועבודות

יש חשיבות לתעודת האמצע

בכל שינוי מערכתי כזה יש מסר של פריצת מסגרת שקשה להחזירו אחר כך

חשוב לא להרבות בשינויים

סיכום –

לאחר הצבעה, לפי דעת הרוב, הוועדה אינה תומכת במעבר של שינוי לשלישים. ממציצה למצוא
דרכים להפחית עומס ולהרוויח את היתרונות האמורים ללא המעבר לעבודה במבנה חדש